

Motion till riksdagen 2009/10:So397

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson (m)**

Ökad kunskap om endometriosis

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att vårdutbildningar och vårdgivare upplyses om endometriosis, dess symtom och effekter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om adekvat behandling av sjukdomen genom tidig diagnos.

Motivering

Endometriosis är en av våra vanligaste kvinnosjukdomar, men trots det okänd. Det är inte bara allmänheten som har dålig kunskap om denna utbredda och plågsamma kroniska sjukdom, utan även bland beslutsfattare och inom sjukvården är vetskapen om dess effekter ytterst begränsad.

Endometriosis har av gynekologer beskrivits som det troligen mest smärtsamma som kan drabba en kvinna i fertil ålder. Sjukdomen är en vanlig orsak till ofrivillig barnlöshet, vilket får konsekvenser inte bara för kvinnan själv, hennes familj och omgivning, utan även för demografin och samhället i stort. Man vet idag inte varför vissa kvinnor drabbas av sjukdomen, men man vet att den är ärftlig. Den är svår att diagnostisera bland annat beroende på att man kan ha ett antal olika symtom. Den genomsnittliga tiden för att få rätt diagnos är idag 7–9 år, en period då kvinnan ofta inte upplever sig trodd och därmed ofta upplever sig nonchalerad av sjukvården. Detta sker ofta före eller under kvinnans fertila ålder och kan alltså påverka fertiliteten starkt negativt. När sjukdomen väl är diagnostiserad är den svårbehandlad eftersom man endast kan angripa symptomen. Många mediciner ger tuffa biverkningar, både av fysisk och psykisk karaktär. Beträffande möjligheten att få remiss till specialistläkare och behandling av barnlösheten tillämpar landstingen olika regler, vilket resulterar i att kvinnor behandlas olika i olika delar av vårt land. I värsta fall kan detta orsaka permanent barnlöshet.

Fel! Okänt namn på

Sjukdomen är att betrakta som socioekonomisk. Vid tidig debut försvårar den kvinnans (flickans) möjligheter att skaffa en bra utbildning och ett kvalificerat arbete. Detta påverkar både privatekonomin och samhällsekonomin. Sjukdomen innebär oftast en stor påfrestning i relationen till partner, övrig familj och vänner. "Kvinnosjukdomen endometrios" påverkar definitivt inte bara kvinnan utan alla i hennes närhet och samhället i övrigt.

Det har beslutats om massvaccinering mot svininfluensa med motiveringen att sjukfrånvaron kan komma att kosta samhället stora summor. I fallet med endometrios, med risk för barnlöshet, uppkommer långsiktigt negativa effekter för den redan bekymmersamma demografiska utvecklingen. Med tanke på våra framtida demografiska utmaningar bör sjukdomen endometrios därför ges mer uppmärksamhet.

Fokus för arbetet gällande upplysning och information om sjukdomen, dess symptom och effekter bör därmed riktas till läkar- och andra vårdstuderande, till befintliga yrkesgrupper inom vården samt till samhället i övrigt. En bredare kunskap om sjukdomen kommer att utgöra en relevant del i arbetet att säkerställa att diagnos ställs i ett tidigt stadium. Detta inte minst för att begränsa skadligheten som uppstår när sjukdomsförloppet fortskrider och förvärrar situationen för den drabbade kvinnan, hennes familj och övriga samhället.

Stockholm den 2 oktober 2009

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (m)